

Idet vi saaledes paa Provinshandelsstandens Vegne maa tage bestemt Afstand fra det foreslaaede Udkast, ønsker vi hertil at føje en tredie Betragtning. Gennem Udkastets Bestemmelser gaar som en rød Traad en Mistillid til Handelsstanden; denne Mistillid er uretfærdig og bunder i en Række Misforstaaelser. At Handelsstanden til en vis Grad har haft gode Vilkaar i de senere Aar, er rigtig, men det er jo nødvendigt, at der under en opadgaaende Konjunktur maa opspares en Reserve, og det er tvivlsomt, om den i de forløbne Aar indvundne Kapitalopsparelse vil vise sig at være for stor eller blot stor nok til at imødegaa de sikkert kommende nedadgaaende Konjunkturer. Det overses ved Betragtningerne derhos ofte, at der til Opnaaelse heraf har maattet præsteres en betydelig Indsats af personligt Initiativ og økonomisk Risiko, og at Handelsstanden har baaret en Række Indskrænkninger og økonomiske Byrder til Bedste for Samfundet i disse Aar. Det overses derhos, at et betydeligt Antal af vore Mandanter blandt Detaillisterne har haft overordentlige vanskelige Forhold at kæmpe imod paa Grund af Maksimalpriser og manglende Tilførsler af Varer. Med Hensyn til Fremtiden er det derhos efter vor Formening vanskelige Tider, som Handelsstanden gaar i Møde; Kreditforholdene, Valutaforhold, Arbejdslønningernes Højde m. m. vil sikkert gøre det meget vanskeligt for den danske Handelsstand at klare sig. Men hvis vi har Ret heri, er det et Fejlgreb at ville belaste Handelsstanden med Lovregler af den foreslaaede Art, som vil gøre yderligere Indgreb i Virksomheden og lægge Baand paa Handlefriheden. Der vil langt snarere tiltrænges Støtte fra Statsmagtens Side for at give Erhvervet de bedst mulige Levevilkaar. Vi gaar ud fra, at den ærede Kommission deler vor Formening om, at Handelsstanden, ligesom andre Erhverv, udfylder en nyttig Virksomhed i Samfundet, men vi maa beklage, at Tendensen i det foreliggende Udkast ikke synes helt at falde i Traad med denne Anskuelse. Hele det Net af Forbuds- og Straffebestemmelser, som ved Udkastets Bestemmelser søges lagt paa Handelsstanden, vil virke moralsk ganske ødelæggende paa denne. Der foreslaas her en Række Bestemmelser, som for en stor Del er praktisk uigennemførlige efter Bogstaven, og som kræver en Række omhyggeligt afvejede Skønsspørgsmaals Afgørelse; ved et urigtigt Skøn eller en paa et enkelt Punkt svigtende Agtpaagivenhed vil den Handlende se sig overflyttet i Forbrydernes Række og underkastet drakoniske Straffebestemmelser; det kan kun sløve Sansen for Overholdelse af Lov og Ret, naar Udøvelsen af et lovligt og samfundsnyttigt Erhverv vanskeliggøres til den Grad.

Med Hensyn til Udkastets enkelte Paragraffer skal vi fremhæve følgende:

Til § 1.

Den før Krigen »sædvanlig beregnede« Avance for en enkelt Vare er en teoretisk Konstruktion, som for mange af vore Mandanters Vedkommende ikke kan gennemføres i Praksis, idet Prisen paa vedkommende Slags Vare som Regel har maattet rette sig efter Konjunktursvingninger, mere eller mindre heldige Indkøb, lokale Forhold og Konkurrenters Priser uden nogen bestemt fastsat Bruttoavance. Selve Paragraffens Hovedregel er en Skærpelse af de gældende Regler, idet Prisniveauet 1914 er lagt til Grund i Stedet for Niveauet 1917; det vil med de nuværende Omkostninger for adskillige Varers Vedkommende være umuligt for Købmændene at arbejde hermed.

Paragraffen tillader Importørerne at beregne Konjunkturavance, men nægter Mellemandlere Ret hertil. Dette vil medføre, at Importen vil monopoliseres for de særlig kapitalstærke, og at Konkurrencen dermed udelukkes. Paragraffens Forbud mod Udjævning af Prisforskellen mellem forskellige Varer strider ganske mod hidtilværende Kutyme, hvorefter en Række almindeligt benyttede Varer sælges med meget ringe Avance, imod